

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۶ / ۳ / ۵	
دانش آموزان و داوطلبان آزادسراسر کشور در نوبت دوم خرداد ماه سال ۱۳۸۶		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	
ردیف	سؤالات	نمره	
	الف- معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) بیت ها و عبارت های زیر را به نثر روان برگردانید . ۱- صد هزاران خلق سودایی از او . ۲- دو چشم خرد بیوشی همی . ۳- مغانی ها همه آن جا نشسته بودند . ۴- ز پیش حادثه باید که پای پس نکشیم . ۵- دل نیابی جز که در دل بردگی . ۶- به گونه ی ماه نامت / زبانزد آسمان ها بود . ۷- زلیخا خواست که ملامت را بر ایشان غرامت کند . ۸- خلیفه را چند گونه صورت کردند تا نیک آزار گرفت . ۹- بینی تو فردا سنان مرا همان گرد کرده عنان مرا ۱۰- مرد هنرمند با مروت ، اگر چه حامل منزلت و بسیار خصم باشد ، به عقل و مروت خویش پیدا آید . ۱۱- پاک است طرب نامه ی خوش بوی سلوکش این گل که چنین چهره ی خرسند گشوده است .	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۱ ۱	
۲	ب- لغت (۲ نمره) معنی لغت های مشخص شده را بنویسید . ۱- جبه ای داشت ، حبری رنگ ، خلقی گونه . ۲- گفتمی که خرده ی مینا بر خاکش ریخته . ۳- همی سوزد از مهر فرش دلم . ۴- ترسم نرسی به کعبه ای اعرابی . ۵- نمرود مر ندیمان را گفت که حال ابراهیم به چه رسید . ۶- شمعی خرد با مفاتیح در آستین نهاد . ۷- از تیغ مهر و ناوک انجم خلاص یافت . ۸- انعام ما ، کوتوال و دروازه بان و کرناچی .		
	پ- خودآزمایی (۴ نمره) ۱- در بیت زیر ، هر یک از واژه های « طوطی » و « قفس » رمز چیست ؟ « بود بازرگان و او را طوطی ای در قفس محبوس زیبا طوطی ای » ۲- ابیات زیر به کدام موضوع مشترک اشاره دارند ؟ « نگار من که به مکتب نرفت و خط نوشت « یتیمی که ناکرده قرآن درست ۳- معنی عبارت « به پاسخ آن که از وی رفت گرفتار » را بنویسید . ۴- در بیت « به تماشای غنچه های شهید / گل به رنگ پریده می آید » چرا شاعر گل هایی را که برای تماشای شهید آمده اند ، رنگ پریده توصیف می کند ؟ ۵- بیت « یا رب این آتش که بر جان من است / سرد کن زان سان که کردی برخلیل » به کدام ماجرا اشاره می کند ؟ ۶- شعر زیر را جزء کدام یک از انواع ادبی می توان به شمار آورد ؟ « چو نیکو بنگری در اصل این کار هم او بیننده ، هم دیده است و دیدار جهان را سر به سر آینه می دان به هر یک نره ای صد مهر تابان » ۷- مفهوم هر یک از کنایه های مقابل را بنویسید . الف) باد در مشت داشتن ب) زبان در کشیدن	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۱	
	« ادامه ی سؤالات در صفحه ی دوم »		

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی
تاریخ امتحان: ۱۳۸۶ / ۳ / ۵		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آژادسراسر کشور در نوبت دوم خرداد ماه سال ۱۳۸۶	
نمره	سوالات		ردیف

ت- دانش های ادبی (۳ نمره)			
۰/۲۵	۱- مهرداد اوستا در سرودن کدام قالب شعری ، طرحی نو در انداخت ؟		
۰/۲۵	۲- گزارش نویسنده از زندگی و حالات روحی و فکری خویش ، در اصطلاح ادبی نام دارد .		
۰/۲۵	۳- نوع نثر نوشته ی زیر را بر اساس شیوه ی نگارش بنویسید . « چون دمنه از اغرای شیر پرداخت و دانست که به دم او آتش فتنه از آن جانب بالا گرفت ، خواست که گاو را ببیند و او را هم بر باد نشانند . »		
۰/۲۵	۴- عبارت « این کتاب حاوی داستان های متعدد و متنوع با موضوعاتی چون عشق ، امید و ترس از خدا و ابتلای پیامبران است که حسین بن اسعد دهستانی آن را در قرن ششم به فارسی ترجمه کرده است . » معرف کدام اثر است ؟		
۰/۱۵	۵- هر یک از آثار مقابل از چه کسی است ؟ (الف) کمند گیسو (ب) دزد و مهتاب		
۰/۱۵	۶- دو ویژگی شعر « کمال الدین اصفهانی » را بنویسید .		
۰/۲۵	۷- در بیت زیر ، کدام ویژگی ، بین « نرگس نو » و « تاج اسکندری » پیوند شباهت برقرار کرده است ؟ « نگه کن که ماند همی نرگس نو / ز بس سیم و زر تاج اسکندری را »		
۰/۲۵	۸- فردوسی برای خلق صحنه ی حماسی ، در بیت زیر ، کدام آرایه ی ادبی را به کار گرفته است ؟ « خروش آمد از باره ی هر دو مرد / تو گفتی بدرید دشت نبرد »		
۰/۱۵	۹- در بیت زیر ، نام دو آرایه ی ادبی موجود را بنویسید . « نه همین می رمد آن نوگل خندان از من / می کشد خار در این بادیه دامان از من »		
ث- درک مطلب (۴ نمره)			
۰/۱۵	۱- مفهوم کلی بیت « کرم کاتدر چوب زاییده است حال / گی بداند چوب را وقت نهال » چیست ؟		
۰/۱۵	۲- مفهوم استعاری هر یک از واژه های مشخص شده در بیت زیر را بنویسید . « بادی که در زمانه بسی شمع ها بکشت / هم بر چراغدان شما نیز بگذرد »		
۰/۱۵	۳- پیام نهایی بیت زیر را بنویسید . « چو کبک دری باز مرغ است لیکن / خطر نیست با باز کبک دری را »		
۰/۱۵	۴- عبارت « هر آن چه نباید ، دل بستگی را نشاید » با کدام بیت ، ارتباط معنایی دارد ؟ الف) عشق بر سیمرغ جز افسانه نیست / زان که عشقش کار هر مردانه نیست ب) گل اگر چه هست بس صاحب جمال / حسن او در هفته ای گیرد زوال		
۰/۱۵	۵- مولانا در بیت زیر ، انسان را از چه کاری بر حذر می دارد ؟ « هر که داد او حسن خود را در مزاد / صد قضای بد سوی او رو نهاد »		
۰/۱۵	۶- عبارت « عقل ، بازیچه است ، از نیک و بد آن چه هست ، خواست اوست . » بیانگر چه مفهومی است ؟		
۰/۱۵	۷- در عبارت زیر ، مقصود از « آتش » چیست ؟ شب به شدت سرد بود ، دل روح الله ، به حدت گرم ، « که آتشی که نمیرد ، همیشه در دل او بود . »		
۰/۱۵	۸- با توجه به عبارت زیر ، از نظر بیهقی ، پایداری یک حکومت به چه عاملی بستگی دارد ؟ « دولت ، افتان و خیزان باید که پایدار باشد و دولتی که همواره می رود بر مراد بی هیچ کراهیت ، یک بار خداوندش بیفتد . »		
ج - شعر حفظی (۱ نمره)			
بیت های زیر را کامل کنید .			
۰/۱۵	۱- بی ته هر کس به خنده لب گشایه	
۰/۱۵	۲- مرغان نظر باز فروغی	از بر افلاک پریدند	
۲۰	جمع نمره	« موفق باشید »	